
Minneord

OSS IMELLOM

Tidligere avdelingsoverlege Jan Presthus døde 15.4. 2012. Med ham er en av de siste pionerne i norsk nevrologi gått bort. Han var født i Bergen 9.2. 1918 og begynte medisinstudiet i Oslo like før den annen verdenskrig. Under okkupasjonsmaktens aksjoner mot studentene høsten 1943 var han en av de første som ble arrestert. I nesten to år satt han i forskjellige konsentrasjonsleire i Tyskland, men allerede i 1947 avla han embetseksamen. Sin nevrologiske utdanning startet han ved Rikshospitalet. Da hans fødeby fikk egen avdeling i 1952, fortsatte han der, og han var også konstituert overlege i 1954 – 55. Ingen av legene ved avdelingen var spesialister i nevrologi, men drift, undervisning og eksamen ble gjennomført av virkelige pionerer.

Han ble godkjent spesialist i nevrologi i 1959 og dro samme år til Molde for å etablere det første nevrologiske tilbudet i Møre og Romsdal. Ved denne nyetablerte avdelingen ble han i over sju år og ga senere interessante skildringer av livet der. I 1967 ble han ansatt ved Nevrologisk avdeling, Ullevål sykehus, der han var sjef frem til oppnådd aldersgrense i 1986. I denne tiden ble avdelingen sterkt utvidet og utbygd – den ble universitetsavdeling, og han selv var lærer i professorat fra 1967 til 1986. Han var også formann i legerådet ved sykehuset. Etter sin avgang arbeidet han to dager i uken ved poliklinikken, mest med pasientene med Parkinsons sykdom, som hadde et helt spesielt forhold til ham.

Presthus var formann i Norsk nevrologisk forening i årene 1967 – 69 og æresmedlem fra 1990. Han var også formann i spesialitetskomiteen, medlem av tallrike utvalg og komiteer og medlem av Legeforeningens landsstyre i til sammen åtte år.

Presthus startet forsøk med bestemmelse av medikamenter i spinalvæske og blod ved Haukeland sykehus. I Molde undersøkte han epidemiologien av multipel sklerose på Vestlandet. Etter hvert var det bevegelsessykdommer, spesielt Parkinsons sykdom, som opptok ham både klinisk og vitenskapelig. Han var stifter av Norges Parkinsonforbund, der han var en organisatorisk urkraft, foredragsholder og redaktør. Han ble også æresmedlem i forbundet. Presthus fikk Kongens fortjenestemedalje i gull.

Jan Presthus var en ruvende skikkelse i det norske nevrobiologiske miljø. Han deltok langt opp mot 90 års alder ved de fleste faglige og sosiale sammenkomster. Han var interessert i fagets historie og har bidratt i forskjellige publikasjoner omkring dette. Han var en dyktig og respektert fagmann og en hyggelig og vennlig kollega. Vi som fikk lære ham å kjenne og arbeide sammen med ham, er takknemlige for at dette ble oss til del. Vi lyser fred over minnet til en av nevrologiens tidlige høvdingar.

Publisert: 26. juni 2012. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.12.0638

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. juli 2026.